

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : การปรับตัวของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา :
ศึกษาเฉพาะสถานศึกษาจังหวัดยะลา
ชื่อผู้เขียน : นางชนิษฐา มณีนิวก
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม)
ปี : 2544

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงานของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา 2) เพื่อศึกษาการปรับตัวของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาและวิธีแก้ปัญหาของสถานศึกษา

การเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญร่วมกับการสังเกต และศึกษาจากเอกสาร ประกอบกับรายงานผลการกำกับ ติดตามการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ จำนวน 24 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู-อาจารย์ คณะกรรมการสถานศึกษา นักเรียน และได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยแยกหมวดหมู่ วิเคราะห์ตามหลักตรรก เทียบเคียงแนวคิด ทฤษฎี ภายใต้อารมณ์ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนามาประกอบในการวิเคราะห์หาข้อสรุป

ผลการศึกษาพบว่า สถานศึกษาจังหวัดยะลา ได้ดำเนินการประกันคุณภาพศึกษามาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2543 ซึ่งการดำเนินงานในช่วงแรกส่วนใหญ่อยู่ในขั้นเตรียมการ และขึ้นวางแผน เช่น การตั้งคณะทำงาน ให้ความรู้แก่คณะครูและบุคลากร มีการวางแผนจัดเก็บผลงานจัดทำข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ส่วนขั้นอื่นๆ อยู่ในช่วงดำเนินการ และในปีงบประมาณ 2544 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาจังหวัดยะลา ในภาพรวมอยู่ในระดับดี

สำหรับการปรับตัวของสถานศึกษาเพื่อเข้าสู่ระบบประกันคุณภาพศึกษานั้น พบว่าประกอบด้วย การปรับตัวของบุคคล ซึ่งการปรับตัวเกิดจากกระบวนการของระบบราชการ แรงจูงใจต่อการได้รับการยอมรับและความก้าวหน้าด้านอาชีพ โดยบุคคลได้เตรียมตนเองให้มีความพร้อมทั้งด้านความรู้ความเข้าใจ ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน และการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างคุ้มค่า และประสานความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอกในการจัดการเรียนการสอน ส่วนการปรับตัวของสถานศึกษาการปรับตัวของสถานศึกษานั้น เกิดจากสิ่งเร้า ซึ่งหมายถึง

การเป็นที่ยอมรับของสังคมและความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ รวมทั้งปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษาที่ผ่านมา โดยสถานศึกษาได้ปรับตัวด้านการวางแผน การบริหารจัดการ และปรับตัวด้านการอำนวยการ ซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานอยู่ในระดับดี

ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานประกันคุณภาพที่สำคัญ คือ บุคลากรในสถานศึกษา ขาดความรู้ ความเข้าใจ มีความสับสนในขั้นตอนและวิธีการทำงาน ระยะเวลาในการดำเนินงาน น้อยต้องเร่งรีบในการดำเนินงาน ปริมาณงานที่รับผิดชอบมีจำนวนมาก ความขัดแย้งของบุคลากรในสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดช่วยเหลือและเสริมขวัญกำลังใจน้อย ความไม่ชัดเจนของคณะกรรมการประเมินภายในสถานศึกษา บุคลากรทำงานไม่เป็นระบบ และไม่ยึดระเบียบในการทำงาน

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยนี้ คือ ควรเตรียมความพร้อมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาให้มากกว่านี้ หน่วยงานต้นสังกัด ควรเข้าไปดูแลช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดและควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของสถานศึกษาให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ

ABSTRACT

Title of Research Paper : Educational Adaptation Quality Assurance: A Study
in Yala Province

Author : Mrs Khanistha Mancenuan

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2001

This research comprises 3 objectives, i.e., 1. to study the working procedure of the education institutions to enter into the educational assurance system, 2. to study the educational institution's adaptation for entering into the educational assurance system and 3 to find out problems and obstacles in such working procedures and ways to correct them.

The data collection methods are documentary, observation and the in-depth interview of 24 key-informants comprising school administrators, teachers, school committees and students. Data collected were later systematically analysed by logical context description and appropriate descriptive statistics.

Results of the study reveal that Yala educational institutions started to work for entering the assurance system since B.E. 2543; in the first phase of the procedure, most of the work done involves the preparation and planning, e.g., setting up committee, giving knowledge to teachers and related personnel, planning for data collection of school's background and achievement. In B.E. 2544, the work for educational assurance in yala was done and in general appeared to be good.

In the educational adaptation, it started from personal adaptation in the government system including work motivation and career advancement; the personal adaptation includes increase knowledge and understanding of the system, changing working methods, using educational resources efficiently and coordination with outside agencies in teaching management. As for the institutional adaptation, the motivation which includes career

advancement and social acceptance is important, various problems were also considered for remedies. The work involved are mostly in the areas of planning, directing and managing which appear to be satisfied.

Important problems and obstacles encountered are the lack of knowledge and understanding among education personnel, the working period is too short, work-load is too heavy, conflicts among educational personnels, getting little help from higher level organization, among others.

Recommendations emerged from this study are the personnel involved should be better prepared; the higher level organization should assist in giving advices for working procedures and other supports more readily and effectively including more active public relation work.